θυμός

θυμός, ο, ουσ. [<αρχ. θυμός], ο θυμός·

- *άφρισε απ' το θυμό του,* θύμωσε πάρα πολύ, οργίστηκε, εξοργίστηκε: «μόλις του 'βρισε ο άλλος τη μάνα, άφρισε απ' το θυμό του κι όρμησε να τον δείρει»·

- *έγινε κόκκινος από θυμό* ή *έγινε κόκκινος απ' το θυμό του,* θύμωσε πάρα πολύ: «μόλις ο άλλος του 'βρισε τη μάνα, έγινε κόκκινος απ' το θυμό του ο δικός σου»·

- *ο θυμός είναι κακός δάσκαλος,* όταν ενεργεί κάποιος κάτω από την επήρεια θυμού, ενεργεί λανθασμένα ή επικίνδυνα: «περίμενε πρώτα να ξεθυμάνεις κι ύστερα αποφασίζεις τι θα κάνεις, γιατί ο θυμός είναι κακός δάσκαλος»·

- *ο θυμός μάτια δεν έχει,* ο θυμός τυφλώνει αυτόν που κυριεύει και τον κάνει να ενεργεί λανθασμένα ή επικίνδυνα: «να προσπαθείς να ελέγχεις τα νεύρα σου, γιατί ο θυμός μάτια δεν έχει και μπορεί να σε βάλει σε μεγάλους μπελάδες»·

- *πάνω στο θυμό μου,* όταν είμαι θυμωμένος, όταν είμαι κυριευμένος από θυμό: «πάνω στο θυμό μου, μπορεί να κάνω τη μεγαλύτερη βλακεία κι ύστερα να χτυπώ το κεφάλι μου»·

- *πνίγω το θυμό μου,* πιέζω τον εαυτό μου για να μην εκδηλώσω το θυμό μου: «είπε ένα σωρό βλακείες, αλλά κατάφερα να πνίξω το θυμό μου για να μη γίνει φασαρία»·

- *συγκρατώ το θυμό μου,* πιέζω τον εαυτό μου να μην ξεσπάσω βίαια, κυριαρχώ πάνω στα νεύρα μου: «έχω μάθει να συγκρατώ το θυμό μου για να μη δίνω συνέχεια σε άσχημες καταστάσεις»·

- *τον αποβραδινό θυμό κράτα τον για το πουρνό,* όταν είσαι θυμωμένος, να αφήνεις να περνάει χρόνος, πριν αποφασίσεις να ενεργήσεις, γιατί κάτω από την επήρεια του θυμού ενεργείς λανθασμένα ή επικίνδυνα: «τον αποβραδινό θυμό κράτα τον για το πουρνό, γιατί, αν ενεργήσεις αμέσως, μπορεί να κάνεις κάτι που ύστερα θα το μετανιώσεις».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας